

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021

(skrajne daty)

Rok akademicki 2018/2019 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Psychologia społeczna i wychowawcza
Kod przedmiotu/ modułu*	IIA1
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Psychologii, Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom kształcenia	Pierwszy stopień
Profil	Ogólnoakademicki; specjalizacja nauczycielska
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, sem. drugi, rok II, sem. trzeci
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	Język polski
Koordynator	Dr Małgorzata Marmola
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Małgorzata Marmola

* -zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Warsztat	Zajęcia hospitacyjne	Liczba pkt. ECTS
2	30									4
3	45									2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

EGZAMIN

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

POZYTYWNA MOTYWACJA DO ZAJĘĆ I PRYSWAJANIA WIEDZY ZWIĄZANEJ Z ROZWOJEM I WYCHOWANIEM DZIECI.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Poznanie i zrozumienie przez studentów struktury życia psychicznego i zachowań człowieka, podstawowych procesów psychicznych – praw i prawidłowości rządzących tymi procesami oraz czynników determinujących ich przebieg, a także zapoznanie z różnymi koncepcjami psychologicznymi człowieka.
C2	Zapoznanie z prawidłowościami funkcjonowania jednostki w grupie społecznej, z wiedzą dotyczącą determinant ludzkiego zachowania oraz z niektórymi zjawiskami społecznymi i ich skutkami.
C3	Poznanie prawidłowości związanych z wychowaniem dzieci i młodzieży oraz funkcjonowaniem klasy szkolnej.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, kształcenia i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne.	K1A_W03 WN1
EK_02	Student zna i rozumie zagadnienia edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji.	K1A_W01 WN6
EK_03	Student zna i rozumie zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania.	K1A_W01 WN3
EK_04	Student zna i rozumie procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia.	K1A_W03 WN2
EK_05	Student zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi.	K1A_W03
EK_06	Student potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów.	K1A_U01 UN3
EK_08	Student potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz życiu społecznym.	K1A_U01 UN12

EK_09	Student potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.	K1A_ Uo1 UN10
EK_10	Student potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu.	K1A_ Uo2,03
EK_11	Student jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią.	K1A_ Ko4, 08 KN1
EK_12	Student jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.	K1A_ Ko6 KN3
EK_13	Student jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów o innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	K1A_ 04 KN8

3.3 Treści programowe/ (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

<p>Treści merytoryczne</p> <p>W1 – Kierunki współczesnej psychologii – koncepcje psychologiczne człowieka w poszczególnych nurtach (6 godzin)</p> <p>W2 – Struktura życia psychicznego człowieka – procesy poznawcze (spozrzeganie, wyobrażenia, pamięć, uczenie się, myślenie) i emocjonalno-motywacyjne(6).</p> <p>W3 – Osobowość – struktura, rozwój, zaburzenia. Oddziaływania rodziców i nauczycieli a rozwój osobowości dziecka(6).</p> <p>W4 – Sytuacje trudne w życiu człowieka. Stres, frustracja, wypalenie zawodowe. Sposoby radzenia sobie w tych sytuacjach (6).</p> <p>W5 - Rozwój ontogenetyczny człowieka – ogólne prawidłowości periodyzacji. Charakterystyka młodszego wieku szkolnego i okresu adolescencji. Rozwój myślenia (teoria J. Piageta) i języka u dzieci (8).</p> <p>W6 – Dojrzałość szkolna i sposoby jej diagnozowania (4).</p> <p>W7 – Dziecko zdolne – rola nauczyciela w odkrywaniu i rozwijaniu zdolności u dzieci. Teoria inteligencji wielorakich Gardnera i jej zastosowanie w praktyce pedagogicznej (4).</p>
--

W8 – Klasa szkolna jako grupa społeczna. Komunikowanie się i rozwiązywanie konfliktów w klasie. Metoda „bez porażek”. Style kierowania klasą. Autorytet nauczyciela i jego wyznaczniki (6).

W9 – Struktura formalna i nieformalna grupy – badania socjometryczne. Spostrzeganie społeczne. Atrakcyjność interpersonalna. Atrybucje. Teoria atrybucji Heidera – wnioskowanie o cechach, intencjach i przyczynach na podstawie zachowań innych (8).

W10 – Konformizm. Czynniki powodujące nasilenie lub osłabienie konformizmu. Następstwa wpływu społecznego. Uległość w sytuacji nacisku. Zjawisko dyfuzji odpowiedzialności. Uzasadnienie własnego postępowania – teoria dysonansu poznawczego L. Festingera (6),

W11 – Przyczyny niepowodzeń w wychowaniu i nauczaniu – klasyfikacja i charakterystyka (6).

W12 – Niektóre zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży – ich przyczyny charakterystyka i terapia (agresja, ADHD) (6).

W13 – Dysleksja – przyczyny, objawy, terapia. Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem dyslektycznym (5).

Łącznie 75 godzin.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, wykład z pogadanką.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenianp. (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 - 05	egzamin pisemny	wykład
EK_06 - 10	obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności	wykład
EK_11 - 13	obserwacja, studiowanie literatury przedmiotu	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

WYKŁADY: Egzamin - zaliczenie pisemne testu sprawdzającego efekty kształcenia: na min. 20 możliwych do uzyskania punktów:

- 1) dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 51-59% - ocena dostateczna (3,0);
- 2) więcej niż dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w

granicach 60-69% - ocena dostateczna plus (3,5);
 3) dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 70-79% - ocena dobra (4,0);
 4) więcej niż dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 80-89% - ocena dobra plus (4,5);
 5) bardzo dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 90-100% - ocena bardzo dobra (5,0).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	75
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	73
SUMA GODZIN	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
Aronson E., Wilson D., Akert R. (1997) Psychologia społeczna. Serce i umysł. Poznań; Zys i s-ka.
Borowska A. (2009). Czy moje dziecko jest zdolne? Wyd. Pedagogiczne ZNP.
Cialdini R. (1999). Wywieranie wpływu na ludzi. Gdańsk: GWP.
Gordon T. (1997). Wychowanie bez porażek. Warszawa: PAX.
Kozielecki J. (1998). Koncepcje psychologiczne człowieka. Warszawa: PIW.
Mika S. (1986). Psychologia społeczna. Warszawa.

Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z. (1994). Psychologia wychowawcza. Warszawa: PWN.

Sternberg R., Spear-Swerling L. (2003). Jak nauczyć dzieci myślenia. Gdańsk: GWP.

Suświłło M. (2009). Inteligencje wielorakie w nowoczesnym kształceniu.

Tomaszewski T. (red. 1995). Psychologia ogólna. Warszawa: PWN.

Tomaszewski T. (1984). Główne idee współczesnej psychologii. Warszawa: WP.

Zimbardo P. (1999). Psychologia i życie. Warszawa: PWN.

Literatura uzupełniająca:

Aronson E. (1990). Człowiek istota społeczna. Warszawa: PWN.

Fontana D. (1998). Psychologia dla nauczycieli. Warszawa: Zyski i s-ka.

Leary M. (1999). Wywieranie wrażenia na innych. Gdańsk: GWP.

Lewicka M., Grzelak J. (2002). Jednostka i społeczeństwo. Gdańsk: GWP.

Lindsay P., Norman D. (1984). Procesy przetwarzania informacji u człowieka. Warszawa: PWN.

Matczak A., Włodarski Z. (1996). Wprowadzenie do psychologii. Warszawa: WSiP.

Nęcki Z. (1975). Psychologiczne uwarunkowania wzajemnej atrakcyjności. Wrocław: Ossolineum.

Pilecka w., Rudkowska G., Wrona L. (1998). Podstawy psychologii. Kraków: WN WSP.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej